

STUDENTEN WEEKBLAD

13^e Jaargang.

No. 24.

HOOFDREDACTEUR: J. E. A. DE VOGEL.
REDACTEUREN: C. TELLEGEN, NOTODININGRAT, A. DE JONGH,
W. F. A. ROËLL, E. HIJMANS, G. B. VAN DE WERFHORST.
VAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: A. J. STARING.

Vrijdag
24 Maart '11.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is /3,50, bij vooruitbetaling /3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingsstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: v. Leeuwenhoeksingel 17.

Inhoud.

Delftsch Studenten-Corps.

Rede uitgesproken door den Pres. van het D. S. C., den heer H. G. Nolen, bij gelegenheid van den 63sten Diës Natalis. Lezing Vrije Studie, 15 Maart, door R.

Delftsche Studenten-Bond.

Delftsche Studenten Debating-Club „Logika” door H. J. Prins.

Wetenschap en wijsheid.

Antwoord aan den heer H. Strang Az., door J. Ingerman. Kaartsysteem, door J. C. L. Smit. Decimale klassificatie, door E. Hijmans Jr. Circulaire der Koninklijke Bibliotheek.

Gedachten en gedichten.

Voorbij, door Zoeker. Onmacht, door Zoeker.

Uit de Delftsche wereld.

I. Waar eens zijn wieg stond? door Voort. (Slot).

Vereenigingsleven.

Antwoord aan E. Hijmans, door G. Lindeijer, met onderschrift door E. Hijmans Jr.

Feuilleton.

De korte maar boeiende levenshistorie van wijlen „Everaard Rozenstengel” (Naslot).

Studiebelangen.

Berichten en mededeelingen.

Correspondentie.

Agenda.

Delftsch Studenten-Corps.

REDE

UITGESPROKEN DOOR DEN

President van het Delftsch Studentencorps,
den Heer H. G. NOLEN,

BIJ GELEGENHEID VAN DEN

63sten DIËS NATALIS,
op Vrijdag 24 Maart 1911.

Mijne Heeren,

Leden van het Delftsch Studentencorps.

Wederom is dat éene gewichtige oogenblik voorbij, waarop het Corpsjaar voor goed verzinkt in het rijk van het verleden.

Wij allen zijn bijeengekomen om dit moment te herdenken onder de vleugelen der Phoenix, de plaats, die ons als leden van het Corps het meest geliefd is. Schoon is de sage van den goddelijken vogel, die verjongd uit zijn asch verrees, schoon is het ook te zien hoe telken jare het Corps smetteloos en zelfbewust in het nieuwe jaar herrijst en de weemoed die in ons mocht opleven over zooveel achter ons liggend genieten, wordt tot een juichkreet wanneer wij zien naar de heldere toekomst; wij weten al 't oude bewaard in onvergankelijke herinneringen en voelen 't nieuwe dat voor ons ligt, zooals de leeuwerik moet gevoelen 't oneindig genot van het licht, als hij jubelend opstijgt.

Maar alvorens te willen beseffen wat voor ons ligt, om ons daarna te storten in de wachtende armen van den tijd, die ons weer zal voeren in snellen gang door de toekomst, moeten wij een oogenblik stil staan om voor het laatst het afgelopen Corpsjaar te zien, dat weldra door de spinnen van Emeralda zal worden omsponnen.

Het Corps heeft een jaar doorleefd van storm, van storm die onverwachts opstekend in felle heftigheid trachtte het trotsche gebouw van zijn vesten te rukken. Gij begrijpt dat ik bedoel den krachtigen aanval, die op ons fundamenteel instituut, den officieelen groentijd is gedaan. Maar krachtig heeft het dien stormwind doorstaan, vaster en zekerder nog dan het reeds was, is het uit die crisis te voorschijn gekomen. Niet met een hoovaardig, afwerend gebaar heeft ons Corps den aanval op den groentijd gekeerd, maar het is gekomen tot een ernstig overwegen van de argumenten der aanvallers, het heeft éen van hun voormannen gehoord en eindelijk heeft het eenstemmig in volle overtuiging zich vóór dat instituut uitgesproken. De vergadering van de Debatingclub op Woensdag 11 Mei is zeker dát punt in het afgelopen jaar, waarvan wij allen den meest levendigen indruk nog in ons dragen. Toen hebben wij ons Corps gezien, groot, krachtig en fier. Dien avond zullen velen zich bewust geworden zijn, wat het Corps eigenlijk is, velen zullen zich er over verbaasd hebben, dat er zoo'n gevoel in hen bestond, als de Corpsliefde is, die hun dien avond geopenbaard werd. Wanneer een president van het Corps spreekt tot de leden, dan zijn er zeer, zeer velen, die er zich niet in kunnen denken, dat zijn woorden geen holle klanken zijn, die niet begrijpen, dat hij dat zoo voelt, dat werkelijk die Corpsliefde zou bestaan, zooals hij er over spreekt; dien avond hebt gij het allen gevoeld en toen de studentenliederen haast plechtig door deze zalen klonken, toen is het U allen evenzoo geweest, als het mij te moede is, wanneer ik U toespreek.

Ik wil hier niet verder over den groentijd zelf uitwijden, genoeg is hiervan reeds gezegd, over eenige wijziging in de officieele regeling heb ik reeds vroeger gesproken. De maand September bracht ons een grooter aantal groenen dan wij de laatste jaren gewend zijn en vooral 't percentage ten opzichte van hen die geen Corpslid werden was zeer gunstig. Wij moeten ons hierover bijzonder verheugen, zoowel voor het Corps, als voor hen die zoo gelukkig waren ons Corps te mogen binnentreden.

Het is nu reeds vele maanden geleden, dat Gij eerstejaars Uw eerste schuchtere schreden in ons Corps hebt gedaan, Gij zult nu langzamerhand weten wat dat Corps en zijn vereenigingen U kunnen geven. Het is heden aan U om te toonen in hoeverre Uw geest zich reeds ontwikkeld heeft, sedert wij U als armzalige, bête groenen voor het eerst zagen.

In Juni vierde het Leidsch Studentencorps zijn lustrum, waarbij het aan onzen Senaat en aan onze Corpsleden de meest gulle gastvrijheid bood. Deze dagen van feesten en van kunstgenot zullen weinigen vergeten.

De Almanakredactie mocht zich in een betrekkelijk groot aantal inzendingen verheugen. Het gehalte van het ingezondene, hoewel jaarlijks iets wisselend, is, meen ik, door de loop der tijden vrijwel constant gebleven. Merkwaardig is het wel ook in deze studentenboeken de litteratuur met de jaren te zien veranderen en als wij soms over het mengelwerk van tegenwoordig met geringschatting hooren spreken, dan moeten wij wel bedenken dat het thans veel

moelijker is om met de Nederlandsche litteratuur eenigszins op pijn te blijven dan eenige tientallen jaren geleden, toen die litteratuur zoo weinig beteekende. Over den ernst en 't naargeestige van sommige stukken mengelwerk heb ik mij nooit zeer verbaasd of beangst gevoeld. Het lijkt mij een zeer natuurlijke uiting van wat in velen in rustige momenten soms omgaat als reactie op het onstuimige en veelbewogen studentenleven.

De Rector-Magnificus, Prof. Everts, legde in het afgelopen jaar zijn ambt neer. Ik kan niet nalaten hem op dit oogenblik nog eens ons aller dank te betuigen voor de belangstelling waarmede hij het Corps steeds bejegende, voor de bereidwilligheid waarmee hij zijn vertegenwoordigers steeds met raad ter zijde stond. Zijn gastvrij huis zal door velen onzer nooit vergeten worden. Gelukkig heeft het Corps in den nieuwen Rector-Magnificus, Prof. Cardinaal, een even hartelijk vriend mogen vinden.

De Technische Hoogeschool leed twee zware verliezen door het overlijden der Hoogleeraren Prof. Ravenek en Prof. Van der Burg. De studenten verloren in hen twee hunner meest geliefde leermeesters, het Corps twee van zijn trouwste vrienden. Zij, die het jubileumfeest van Prof. Van der Burg hebben meegemaakt, zullen met smart bedenken, hoe dit het laatste jubileum was, dat zijn Hooggeleerde met ons zou vieren. Het Corps zal hen steeds met eerbied herdenken.

Treurig zijn wij te moede, wanneer wij bedenken, dat sedert den laatsten diës onze zoo hooggeachte burgemeester De Vries van Heyst ons is ontvallen. Hij, dien wij vereerden en als inwoners van het ons zoo lief geworden Delft, en als leden van ons Corps wegens zijn steeds betoonde toegenegenheid, is niet meer. Zijn naam zal steeds bewaard blijven in de herinneringen uit ons Delftsche leven.

Laten wij thans het oog vestigen op onze Corpsverenigingen. Al bevinden zij zich niet alle in even gunstige omstandigheden, toch hebben zij naar krachten bijgedragen om den bloei van ons Corps naar buiten te vermeerderen, den band tusschen de leden te versterken. De prozaische finantieën blijven bij vele de meest pijnlijke kwestie. Ik meen echter, dat dit over het algemeen meer te wijten is aan vroeger jaren, dan aan de tegenwoordige tijd. Vele dier verenigingen toch gaan nog gebukt onder het minder gelukkige finantieële beheer van een aantal jaren geleden, toen blijkbaar meer met de directe nooden dan met de toekomst rekening werd gehouden. Al blijft het natuurlijk onze plicht oude schulden zoo snel mogelijk af te betalen, toch moet een nadeelig saldo alleen ons niet aan het bestaansrecht der verenigingen doen twijfelen, maar is hiervoor de staat van normale jaarlijksche inkomsten en uitgaven maatgevend. Slechts wanneer een vereniging in de hoop op beter tijden jaarlijks zijn nadeelig saldo vergroot, kan er grond tot ongerustheid zijn. De afhankelijkheid van het aantal jaarlijks lid wordende eerste jaar, maakt den toestand der verenigingen zeer labiel.

De Societeit Phoenix is misschien wel het meest afhankelijk van de geest des tijds onder de studenten. Is misschien de luidruchtigheid binnen hare muren iets minder dan vroeger, grooter is wellicht het aantal verschillende kringen, dat daar gezelligheid zoekt. Het disput wordt hoe langer hoe meer een algemeen geliefd eldorado, terwijl de bibliotheek zich met groote snelheid volmaakt. De Societeit mag trotsch zijn op het zoo volijverige bestuur, dat dezen zomer de zoo keurige elektrische verlichting en verdere verbeteringen deed aanbrengen, waardoor het aanzien geheel is omgetooverd. Ook bij de tijdelijke afwezigheid van den directeur heeft het bestuur op prijzenswaardige wijze zijn zoo moeilijke taak vervuld.

Laga is in de laatste tijd geworden de algemeen bij uitstek geliefde vereniging. Van een mindere belangstelling voor Laga bij sommigen is geen sprake meer, en het aanstaande Lagalustrum belooft dan ook een groot algemeen feest te worden voor ons Corps. Moge het der vereniging gegeven zijn in het voorjaar met een groot aantal prijzen haar roemrijke verzameling te vermeerderen. In dit jaar valt slechts de zege in de jonge vier op de Zweth, en de met zooveel enthousiasme begroette overwinning op Njord van de jonge acht te boeken.

De welgeslaagde uitvoeringen van Apollo, Odin en Carrousel stelden de burgerij in staat hunne prestaties te bewonderen. Apollo bracht een orkest te voorschijn, dat dubbel lof verdient, omdat het geheel uit studenten bestond.

Moge Tooneel, dat ook een lustrumjaar beleeft, dit voorbeeld met evenveel succes volgen.

Vrije Studie hield haar vanouds bekende naam hoog door een aantal zeer belangrijke lezingen.

De Debating-Club zijn wij grooten dank verschuldigd wegens 't organiseren van het groentijdsdebat, dat ik reeds vroeger vermeldde. Ook verder bezorgde het zijn leden vele interessante avonden.

De Amateur-fotografen-vereeniging mag ook nu weder met voldoening terug zien op het afgelopen jaar, haar schijnt een schoone toekomst beschoren.

De Sportvereniging heeft misschien de zeer hooge verwachtingen, die velen bij haar oprichting koesterden, teleurgesteld, toch wisten eenige harer subverenigingen den leden veel sportvreugde te verschaffen.

De IJclub vermocht zelfs het Almanakplaatje niet in werkelijkheid om te zetten, daar wij nauwelijks ijs genoeg bespeurd hebben om een bijt te kunnen vormen.

Zou de tijd nog niet eens kunnen terugkeeren dat Igov ons uit eigen krachten een voorstelling gaf? Dan zouden wij allen den kater met nog meer piëteit beschouwen.

De Benjamin, de Schaakclub, weerde zich weer dapper. Wij allen wenschen haar het kampioenschap van harte toe.

Zoo glijdt onze blik voort over het verleden en wij zien ook de groote lijnen, waarlangs zich de studentenmaatschappij beweegt, de lijnen, die in hun verderen loop ook de toekomst zullen teekenen. Het is dan ook noodig die te beschouwen, critisch en onpartijdig te beoordeelen hoe wij hun verderen gang zullen richten.

Dan zie ik in studentenkringen een sterke strooming tot ontwikkeling, tot het stichten van allerlei verenigingen ter bestudeering van sociale, godsdienstige of andere vraagstukken. Wel moeten wij het in 't algemeen een gunstig teeken noemen, als een geest van ontwikkeling zich openbaart, maar toch geloof ik, dat dit licht ontaarden kan en aanleiding geven tot het ontstaan van een soort menschen, die van alles iets weten, maar van niets grondige kennis bezitten, over alles echter willen meepraten en oordeelen alsof zij die wel bezaten. Bij den beperkten tijd, die de meesten hier in Delft doorbrengen en de begrensdheid van het menscheijk verstand, lijkt het mij een bedenkelijk ding, wanneer het gewoonte wordt om, na in razende vaart over allerlei zeer moeilijke onderwerpen en vraagstukken een uit den aard slechts vluchtigen blik geslagen te hebben, met veel ophef een meening te verkondigen; temeer omdat velen zich hiervoor onttrekken aan het eigenlijke studentenleven, en in reeksen vergaderingen hun tijd doorbrengen. Een waar gevaar lijken mij zulke verenigingen, indien hun doel is, aan onervaren jongens een bepaalde vooropgezette meening te verkondigen, aan hen, die de maatschappij nog niet kennen, wier karakter nog onontwikkeld is, eenzijdige opvattingen op te dringen. Laat men toch bedenken, dat de studentenjaren de eenige en beste jaren zijn om mensch te worden in den grootsten, algemeensten zin, en laat men wachten met een oordeel over zoovele maatschappelijke vraagstukken, tot men daartoe door eigen ervaring in de maatschappij opgedaan, gerechtigd is. Het is opmerkelijk de echte jongensachtigheid te zien, waarmee groenen met beslistheid een meening verkondigen, die meestal na eenige minuten praten verdwenen is. Inplaats van deze eigenschap aan te wakkeren, en hen daardoor tot onbruikbare menschen te maken, moest men door eigen oorspronkelijke ontwikkeling, door wat zij zien rondom zich, hun langzaam, maar met vastheid voortgaande karaktervorming, laten tot stand komen, die zij slechts in een alzijdig studentenleven, zooals ons Corps het kan bieden, verkrijgen kunnen.

Maar er is iets anders, iets dat als een ellendig, langzaam voortslipend monster ons belaagt. Het zijn de spoor- en tramwegen, die bezig zijn de studenten om te tooveren in een schare schooljongens, in spoorstudenten. Het heeft mij verheugd in het Studenten Weekblad hierover een jammerklacht te hooren. Ik geloof niet, dat zij direct gevaarlijke concurrenten zullen zijn in de maatschappij voor hen, die als student levend in vele opzichten zoo ontzettend veel boven die anderen hebben voorgekregen: maar noodlottig zijn zij, als een massa, die voortdurend het studiepeil omlaag drukt. Zij, die buiten alles staan, wat er op algemeen en studiegebied in de studentenwereld omgaat, die heele dagen op de teekenzalen doorbrengen, even onzelfstandig in hun werk, als hun heele persoon is, dozijnen vellen afleverend, gaan vanzelf de examen-eischen, die op verstand

en ruim inzicht moesten zijn gebaseerd, vervormen tot de vraag naar steeds grooter hoeveelheden mechanisch verrichten, door anderen geïnspireerden arbeid. Zij geven aanleiding tot den wantoestand dat iedereen, die een zekere dosis ijver bezit, zijn ingenieursdiploma kan behalen. Gelukkig zijn nog enkele theoretische vakken een ernstige hinderpaal hiervoor. Het is onbegrijpelijk, dat zoovele ouders hun kinderen, in die jaren, dat zij door strijd met zich zelve zelfstandig moeten worden, om krachtig en zelfbewust de maatschappij te kunnen ingaan, bij moeders pappot vasthouden, hun studie moedwillig in een schoolgaan veranderen. Die ouders meenen 't beste de belangen hunner kinderen te behartigen, door hen aan alle verleidingen te onttrekken, aan het zelfstandig bestaan dat hun ook zelfstandigheid van denken zal geven, hen zal moeten voorbereiden voor den grooten strijd om 't bestaan. Men zal zeggen, dat dit „sporen” meestal om financiële redenen gebeurt, maar dan zou ik willen wijzen op zoovele buitenlandsche academiesteden, waar zeer arme studenten ook een veelbewogen leven meemaken, rijk aan impressies. Niet allen kunnen natuurlijk hier in een zekere weelde leven, maar wanneer werkelijk de ernstige wensch bestond om in Delft te kunnen wonen, zouden, naar ik meen, allen zonder hogere onkosten hiertoe kunnen komen.

Mijne heeren — dan zie ik de toekomst; de donkere wolken, die een schaduw wierpen voor mijn voet, heb ik beschouwd, maar daarachter zie ik licht, licht dat in wijde straling 't uitzicht omvat: ik zie de toekomst van ons Corps. Ik weet, dat elk dingetje, dat ik daar zie in het land vóór mij, op zichzelf niet bijzonder is, maar 't geheel is het schoone, het grootsche. Zoo begrijp ik ook, dat elk feit op zichzelf, het leven van elk mensch afzonderlijk in onze omgeving, een eenvoudig, klein iets is, maar alle daden en bewegen tezamen, al 't leven van die honderden bijeen, allen in den schoonsten tijd van hun leven, dat is 't groote, 't machtige. Er zijn er, die slechts kunnen zien de kleinigheden, die alles verpluizen tot enkele dingetjes en gedachtes, zij zijn als de ongelukkigen, die slechts de huisjes apart, en de boompjes apart zien, ginds in het land, maar niet de wisseling van kleuren, de reeksen van verschieten tot ver aan den horizon, niet het licht dat om dat alles jubelt, om het te doen opleven in een warmen gloed. Wij zien er hier rondom ons die zonder veel denken of diep voelen deze jaren doorgaan, anderen voor wie het zijn jaren van strijd, strijd met zichzelf. Wij zien er die zwak zijn en ten onder gaan, anderen, die overwinnen en hun doel bereiken. Wij zien er rijke wisseling van mooi en leelijk, goed en slecht. Wanneer wij echter dat alles bijeen nemen, dan krijgen wij een stroom van bewegen en leven, een geheel, dat ons grootsch en geweldig voorkomt. Dat geheel zal een elk kunnen beseffen wanneer hij leeft in ons Corps, werkelijk meeleeft al wat het studentenleven vol schreeuwende contrasten kan geven. En wij die tezamen in ons Corps dat machtige, dat grootsche leven zien, of althans onbewust gevoelen, hebben daarom ons Corps lief, behoeven van die liefde niet te spreken als van een fantoom, maar het kan zijn het licht en waarachtig ideaal dezer jaren. Zoolang er hier zoovele honderden tegelijk jong zullen zijn, in strijd en in genieten mensch zullen worden, zoolang zal dat groot ideaal blijven bestaan, zoolang zullen opvolgende generaties beseffen, dat slechts het Corps hun dat alles kan geven, zoolang zal het Delftsch Studentencorps voortleven, zelfbewust en krachtig, in onverminderden bloei.

Lezing Vrije Studie, 15 Maart.

Voor een klein auditorium, hoofdzakelijk bestaande uit dames, zette van Anrooy Woensdagavond zijn denkbeelden uiteen, niet over 't aangekondigde moderne orkest, maar meer bepaald over programma-muziek. Historisch begint deze kunst met de spelereien van Rameau en Couperin, die geestig neerschreven stukjes van onweer en mooi weer en verstoorde lentefeestjes; en ook Beethoven's Pastorale-symphonie is in den grond 't zelfde: onweer, lustiges zamentreffen der Landleute enz., maar dit al zoo door en door muzikaal opgevat, met vermijding van grove effecten, dat men aan programma-muziek niet zou denken.

't Een en ander lichte spreker uitnemend toe op den vleugel. De eerste groote programmicus Berlioz gaf in 1830 zijn symphonie fantastique, een voorstelling van ongelukkige

liefde, zelfmoord, hel, een programmawerk pur-sang, d.w.z. een stuk, dat wél, evenals de absolute muziek, stemmingen en ideën na 't toeluisteren opwekt, maar dat tevens gevoelens en ideën vooropstelt en uitwerkt.

Liszt heeft daarna dit plan in zijn talrijke symphonische dichtingen uitgewerkt.

Na de pauze ging het voornamelijk over Strausz.

Van diens vroegere werken besprak van Anrooy: Don Juan, het warmbloedig Sturm und drang-stuk met de prachtige passages, die spreker vertolkte.

Dan: Tod und Verklärung met de benauwende sterfkamerstemming en de opglanzende jeugd-herinneringen.

Van Don Quichotte schetste spreker het ideaal motief van den ridder, dat zich muzikaal hoogst zonderling oplost en 'n vile van den molen voorspelt en daartegenover het gezond-verstandelijke, commune verlagende van Sanzo Pancho, dat steeds met het ideaal in botsing komt.

Terloops schilderde spreker even de reusachtige orkestbezetting in de latere Strauszwerven.

Toen: Also sprach Zarathustra, het streven van den zoekenden mensch in zijn zucht naar feesten, naar godsdienst en wetenschap — en steeds maar, aan 't begin en 't einde dondert de Natuur overweldigende c-quinten in grootsche onverstaanbaarheid.

Ten slotte zei spreker, dat onmogelijk, ook zelfs niet naar waarschijnlijkheid, een toekomst voor de programma-muziek was te voorspellen: alleen de tijd zal het openbaren.

R.

Delftsche Studenten-Bond.

Delftsche Studenten Debating-Club „Logika”.

Buitengewone vergadering, op Donderdag 16 Maart.

Spreker: Dr. A. H. de Hartog.

Onderwerp: De ontwikkeling der filosofie na Kant.

Spreker begint met stroomen in het wijsgeerig denken te onderscheiden: de realistische en de idealistische.

Onder de realistische worde niet verstaan het platte materialisme, maar het denken, dat de nadruk legt op de werkelijkheid en hare oorzaken en redenen van bestaan.

Het idealisme daarentegen, neemt als uitgangspunt het menschelijk denken en aanschouwt van daaruit de wereld.

Spr. wijst er op hoe Kant evenals Copernicus de meening van den naiven mensch voor onjuist verklaart.

De laatste ontdekte, dat niet de zon om de aarde draait, zooals men oppervlakkig zou denken, maar juist andersom de aarde om de zon draait; de eerste wees er op hoe de bestaande wereld slechts eene is, die het menschelijk denken construeert, met de hulp van de ons aanklevende aanschouwingsvormen: ruimte en tijd, dat er echter ook nog een wereld daarachter is, die hij als „Ding an sich” onderscheidt en waarvan we niets weten.

Fichte breidt dit uit en noemt de door Kant gedachte wereld achter de werkelijkheid, als „Ding an sich”, zelf weer een door onze denkvormen gesteld gedachtebeeld. Fichte wijst er verder op, hoe in deze wereld van de daad, telkens het ik al wat „zustand” van ons leven is, maakt tot „Gegenstand” van ons bewustzijn.

Hoe het subject het object als het ware telijf-gaat en het in zich opneemt.

De wereld van het ik en niet-ik is eene van voortdurenden strijd, en die worsteling, die tegelijk aanleiding is tot de wereldorde, is tevens werelddoel.

Met het „ik” bedoelt Fichte niet het ik van één mensch, maar het algemeen menschelijk ik, te onderscheiden van het absolute ik van God, die het niet-ik zet om weer in het menschelijk ik een spiegeling van het absolute ik te geven.

Deze indentiteits-filosofie is door Fichte tot een systeem verwerkt en door Schilling in zijn eerste periode voortgezet.

Hegel's wortelgedachte is de idee als begrip van tegenstelling in een hogere eenheid, waarbij hij de eenheid van het tegenstrijdige erkent ook in het denken. En die eenheid van tegenstrijdigheden is in de wereld te denken als een cirkelgang des geestes.

Daarom zegt Hegel, dat denken voldoende is, om ons direkt, met het denken, in de werkelijkheid neer te zetten.

Bij Hegel's ontwikkeling van de indentiteit van het differente komen we op de spits van datgene wat Kant heeft

aangevangen en eigenlijk al begonnen is met Descartes': Cogito ergo sum.

De groote moeielijkheid in het Hegelsche systeem is de beantwoording der vraag: Hoe komt de idee er logisch toe om te staan in de werkelijkheid?

Waarom blijft de eenheid niet eenheid, maar verkeert zich tot een slechte oneindigheid?

Spr. beantwoordt deze vraag door te wijzen op de noodzakelijkheid van het aannemen van een vermenigvuldigend beginsel, dat, wat Schilling in zijn tweede periode heeft behandeld en door Schopenhauer als de „wil” is opgezet en later in Hartmann's „Philosophie des Unbewüsten” is uitgewerkt geworden.

De absolute wil, dat is God, die wil en die de wereld als zoodanig heeft geschapen en als zoodanig het principe van vermenigvuldiging is.

Spr. wijst er op, hoe een man, die de wereld ziet in de „wil” van alle dingen staat als voor een diep mysterie zelfs bij een wurm op den grond.

Verder wijst Spr. er op, dat, hoe uitnemend Prof. Bolland de Hegeliaansche filosofie ook propageert, deze in Holland zichtbaar onttaardt; hoe deze aanleiding geeft tot een aristocratische onverschilligheid, die de leerlingen van de werkelijke wereld afrekt, en: „als ze de drieslag maar hebben, dan ratelen ze maar door”.

Spr. keurt af in Prof. Bolland, de kunst en de muziek verachtelijk „zieligheid” te noemen en door zijne popularisering der filosofie, allerlei heilige onderwerpen te besmetten, door ze vóór te dragen voor kantoorbedienden en half-geëduceerde mevrouwen.

Ten slotte brengt Spr. de heiligheid als dat, wat het denken, tot waarde maakt, naar voren.

Van de door den Spreker gegeven gelegenheid tot vragen en bestrijding werd van de eerste categorie gebruik gemaakt door de heeren Skraub en Strang, voor debat gaf zich ondergeteekende op.

Ik begon met er op te wijzen, dat zoowel als „in” het denken, het denken zelf als begripsontwikkeling, begripsvermenigvuldiging is; ook in de natuur de ontwikkeling als grensontwikkeling, tevens vermenigvuldiging is, zoodat

er geen nieuws en ook niets noodzakelijks wordt beweerd, wanneer men nog eens apart een principe van vermenigvuldiging stelt. Dat verder, dat, wat Schopenhauer „wil” noemde gelijk te stellen is met Hegels „onbewuste geest”, de geest, die zich in de natuur heeft te ontwikkelen d. i. vermenigvuldigen om in de mensch tot zelfkennis in zelfbewustzijn te komen. De nog niet tot zelfkennis gekomen geest in den mensch is als onontwikkelde kennis in het gevoel te noemen, en zoo is het dan duidelijk dat „wilsnaturen”, zooals spreker dit noemde, (wat tevens gevoelsnaturen zijn) neiging hebben, om, dat wat bij hen het sterkst spreekt, die het gevoel als „eigen gevoel” op den voorgrond te zetten: als „wil”. Tegelijkertijd dan inziende, zooals Schopenhauer, dat het bij die „wil” in den mensch als „Bejahung des Willens zum Leben” niet blijven kan, maar deze tot „Verneinung” komen moet. Die zelfde verloochening openbaart zich ook in Schopenhauers leer in een neiging tot vegetariaat in het algemeen: askese en in het stellen van een onsterfelijkheid.

Daarom vergeleek ik Sprekers voordracht ten opzichte der Hegeliaansche filosofie met Kant's overgang tot de „praktische Vernunft”, daar ook de spreker blijkbaar meer neiging bezit om het goede, en het praktisch nuttige tot waarheid te verheffen; en onder deze categorie zijn alle uitvloeisels te rekenen, van pogingen om op de wijze van het onbewuste, dat is in heiligheid, het ware op de wijze van het gevoelige te beleven. En dat is voor velen onontbeerlijk.

Verder wees ik er op, dat ik Prof. Bolland nooit „verachtelijk” over kunst en muziek heb hooren spreken, Prof. Bolland zet beiden op de plaats . . . die hun toekomst. En dat is alweer binnen de perken van het gevoel. Dat diegene, die het gevoel als ideaal stelt, zich aan een stellen van het gevoel als zieligheid stoot, is begrijpelijk.

Nadat de inleider de debater beantwoord had, sloot de voorzitter deze welgeslaagde „Logika”-avond.

Delft, Maart 1911.

H. J. PRINS.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

DELFT, 23 Maart 1911.

Heden vertrok de Heer

J. J. VAN DEN BROEK.

Via KETHEL naar CONSTANTINOPEL.

Hem begeleiden de beste wenschen van vrienden en crediteuren.

D. C. M. JANSSEN,
Oude Langendijk 9.

TRIPLE SEC COINTREAU. ELIXER DE SPA.
LIQUEUR BÉNÉDICTINE. ELIXER DE FRANCE.
CHARTREUSE. MARASQUIN.
ELIXER D'ANVERS. APRICOT BRANDY.
— JAVA CRÈME. —

LIKEUREN van WIJNAND FOCKINK en LUCAS BOLS.
HALF OM HALF. CHERRY BRANDY.
:: CURAÇAO SEC. Enz. Enz. Enz. ::

Litteratuur-Verzamelkastjes Kaartsysteem.

Zeer practisch en aanbevolen door H.H. Professoren.

Technische Papierhandel, - Technische behoeften,

A. VANDER BURG Azn.

CHOORSTRAAT 23. - TELEFOON 344.

Repeteeren Bouwkunde,

voor B¹⁻⁵ en C¹⁻⁵ door ervaren Bouwkundig

Opzichter-teekenaar. Toezicht op teekenaar, enz.

Voordeelige condities en gemakkelijke afbetaling.

Brieven onder No. 5672, Bureau van dit Blad.

TE KOOP AANGEBODEN: 1 volledig exemplaar van

DE INGENIEUR

waarvan de jaargangen 1—19 gebonden, de latere jaargangen los zijn.

Zich te richten tot de Technische Boekhandel en Drukkerij J. WALTMAN Jr., met brieven onder No. 5673.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 24 MAART 1911. No. 24.

Wetenschap en Wijsheid.

Antwoord aan den heer H. Strang Az.

De heer Strang had van mij verwacht een logisch bewijs van het niet-bestaan van God. Echter elk bewijs steunt op één of meer axiomata, het bewijs kan dan meer of minder logisch zijn. Het bestaan van God nu is het voornaamste axioma waarvan geloovigen bij hun godsdienstig-wijsgeerige oftewel theologische beschouwingen uitgaan. Het eenige nu, waar het mij in mijn artikeltje om te doen was, was te vertellen waarom ik dit axioma onwaarschijnlijk, onaanneemelijk vind. Het zou belachelijk van mij zijn, wanneer ik me verbeeldde de *onjuistheid* van dit axioma te kunnen bewijzen.

De heer Strang zegt: „Dan wordt het begrip voor hem het ding zelf.” Hij noemt dat: „spelen met woorden.” Mag ik de heer S. even opmerkzaam maken op de leer der ideeën van Plato, die *uitsluitend* de ideeën als het zijnde erkent. Wanneer ik dus onderscheid maak tusschen het begrip God en God buiten het begrip is dat waarlijk niet „gezocht.”

Dan zegt de heer S. „De geloovige onderstelt de Godheid... buiten het begrip, buiten het denken.” Maar waar de heer S. het woord God gebruikt, wil ik toch vertrouwen, dat er in zijn denken een *begrip* God is, dat het woord God niet zonder zin voor hem is.

En dan: „God buiten het denken,” hoe klopt dat met het: God is overal?

Overigens schrijft de heer S. reeds in de volgende alinea, hoe men o.a. „God kan leeren kennen.” Dat klopt toch ook niet!

Wat betreft de onsterfelijkheidsovertuiging. De heer S. zegt: „de dood der natuur is één natuurverschijnsel, waaruit men God kan leeren kennen,” m.a.w. de angst voor het afschrikwekkend-raadselachtige van de natuurlijke dood is *mede* oorzaak van het geloof aan God. Dat is juist wat ik gezegd heb, zonder te willen beweren, dat dit de eenige oorzaak is. Ik blijf er bij, dat hier geestelijk egoïsme, eigenik-verheerlijking in het spel is. Het is toch ondenkbaar, dat een Mensch, zich noemende het Evenbeeld van God, plotseling, voor goed zou verdwijnen; dat die eigen *Ik* tot *niet* zou worden!

En dan, men moet de menschen voor een goed, zedelijk leven hier op aarde toch een belooning toekennen, een hiernamaals. Vroeger meer dan tegenwoordig ook dreigen met Hel en Vagevuur; en dat kan men toch niet wel doen, zonder een Godheid, die dat zal bewerkstelligen!

Of ik daar iets op tegen heb? Ik durf zeggen, dat ik zulke belooningen en straffen uitstekend vind voor weinig ontwikkelde menschen; die menschen hebben er behoefte aan, om er door in het rechte spoor gehouden te worden.

Maar wat ik niet kan toejuichen is, dat menschen met overigens hooge ontwikkeling zich niet ook in wijsgeerige richting op wat hooger standpunt stellen. Onontwikkelden zijn daartoe niet in de gelegenheid, maar zij wel.

Waarom zijn de Protestanten Luther en Calvijn wel gevolgd op de weg der ontwikkeling en gaan de intellektuelen onder de Protestanten van tegenwoordig, in 't algemeen zoo weinig vooruit?

Een goed Protestant zal natuurlijk niet toegeven, dat b.v. een Hegeliaansche levensbeschouwing hooger staat dan de Protestantsche, evenmin als een Katholiek erkent, dat de Protestantsche levensbeschouwing hooger staat dan de Katholieke.

Ook uit Godsdienstige scheppingstheoriën blijkt ten duidelijkste de Ik-verheerlijking. Dit geloof hebben echter velen moeten laten varen na de aan zekerheid grenzende theorie van Darwin, al is er voor deze theorie nog geen onomstootelijk bewijs, slechts groote waarschijnlijkheid.

Deze kwestie, die van het draaien der aarde, het vervallen van het veel-godendom, e.d. deden mij zeggen: „geloof is een gevolg van onwetendheid”; duidelijker misschien: van niet-begrijpen.

Ik citeer: „Het geloof is het hoogste *weten*.” Ik kan me voorstellen, dat iemand meer of minder goed *begrijpen* min of meer *hoog* zal noemen, maar *weten* kan toch niet meer of minder hoog zijn? De geloovige zegt graag, dat hij *weel*, maar juist is, dat hij *gelooft*: „de dingen, die men niet ziet.” Dat kan toch niet met weten betiteld worden. Toch wordt dit door geloovigen wel gedaan, waaruit weer blijkt hoezeer geloovige deemoed slechts schijn is. (Vergelijk ook: „Opperste Wijsheid.”) Geloovigen zijn slechts deemoedig tegenover God, het door henzelf ontworpen begrip.

De heer S. beschouwe deze verwijten niet tot hem persoonlijk gericht, dat zou unfair zijn, maar tot de geloovigen in 't algemeen (waarvoor de heer S. in 't S. W. als woordvoerder optreedt.)

Het bewuste „weer” diende niet uitsluitend voor het rythme; ik dacht er bij aan vroegere eeuwen, toen de Christenen zich nog meer dan tegenwoordig reeds op aarde de Uitverkorenen God's gevoelden. Vooral in den tijd van Nero, zoo prachtig beschreven in „Quo Vadis?”, toen de Christelijke leer zoo hoog verheven was boven de verdere wereldbeschouwingen in het Romeinsche Rijk.

Nu nog, wat het laatste gedeelte betreft. Het is toch wat anders, één of ander axioma *wel* aan te nemen, dan één of ander axioma *niet* aan te nemen. De geloovige neemt het axioma aan: God bestaat; ik neem dat niet aan.

Een axioma aannemen is willekeuriger, dan een axioma van een ander niet aannemen. En het zit 'm hier mijns inziens in de grootere of kleinere willekeurigheid. De heer S. bevroedt dat ook wel en zegt daarom: „deze overtuiging heeft dus volgens hemzelve aanspraak op het praedicaat „logisch”, hoewel ik dat nergens beweerd heb.

Ik heb het woord „onlogisch” slechts gebruikt voor „een hiernamaals, dat als zoodanig vervalft, wanneer men niet aanneemt het axioma: God bestaat.”

De heer S. herleze dit nog eens.

Een axioma kan immers niet logisch of onlogisch zijn, alleen meer of minder waarschijnlijk.

Delft, Maart 1911.

J. INGERMAN.

Kaartsysteem.

In aansluiting met de lezing van den heer J. C. Boot, heeft het bestuur van William Froude besloten een kaart-systeem in te richten, om de meer uiteenlopende gegevens, van belang voor de studie aan de T. H. S. en later in de praktijk, op een overzichtelijke en voor onbepaalde uitbreiding vatbare wijze te registreeren.

Daartoe wordt ieder belangrijk tijdschrift of ander artikel genoteerd op een kleine witte kaart, welke men steeds in voorraad bij zich draagt, (desgewenscht in een losbladig boekje.)

Deze kaarten worden ingedeeld bij het onderdeel van de wetenschap waarin het artikel thuis hoort.

Deze onderverdeling kan ieder voor zich, zoo ver hij dit wenscht doorvoeren.

De verschillende onderverdelingen worden aangegeven op kaarten, welke boven de gewone witte kaarten uitsteken.

Zij hebben een bepaalde kleur, zóo dat onderverdelingen van een zeker vak, dezelfde kleur hebben.

Op het uitstekende gedeelte wordt de naam van de onderverdeling geschreven, zoodat men door de kleur direkt het vak kent en door het geschrevene, de onderverdeling.

De voordeelen voor dit systeem zijn: groote overzichtelijkheid.

Vatbaarheid voor onbepaalde uitbreiding en onderverdeling.

Een dergelijk systeem is in verschillende uitvoeringen te verkrijgen bij den Heer Van den Burg, Choorstraat 23.

Namens het bestuur,
J. C. L. SMIT.

Decimale klassificatie.

Toe te juichen is dat in onderstaand artikel eens gewezen wordt op het nut dat het kaartenrangschikstelsel kan hebben bij het verzamelen van tijdschrift-materiaal (Documentatie). Het lijkt mij echter wenschelijk om hier een aanvulling aan toe te voegen. Ik ben het namelijk niet eens met den heer Smit als zou ieder zelf zijn onderver-

deeling van onderwerpen kunnen doorvoeren. Het zal naar mijn meening bij eenigszins grootere uitbreiding van het te klassificeeren materiaal *zeer moeilijk* blijken een zoodanige rubriek-indeeling te vinden dat hooge eischen van overzichtelijkheid bevredigd worden.

Om deze moeilijkheid, die gevoeld wordt overal waar indeeling van het bibliographisch materiaal noodig is, volgens een systeem van internationale eenheid op te lossen, is, tengevolge van een internationaal bibliographisch congres te Brussel, opgericht een permanent lichaam, het „Institut International de Bibliographie et de documentation” (directeur P. Otlet) Rue du Muse 1.

Dit bureau heeft in de eerste plaats tot taak een systematischen katalogus der wereldliteratuur samen te stellen, een werk dat, nog lang niet voleind, reeds nu goede vruchten afwerpt, doordat het in kaartstelsel aanwezige deel ervan gratis kan geraadpleegd worden en ook van uit het buitenland per brief (tegen 5 ctm. + port) uittreksels van gedeelten op aanvraag verkregen kunnen worden.

Maar om systeem te brengen in zijn arbeid heeft het bureau eerst een klassificatie van het te verwerken materiaal moeten samen stellen.

Deze katalogus, een lijvig boekdeel, dat op de bibliotheek der T. H. aanwezig is, bevat een indeeling van een onbegrensd aantal onderwerpen, volgens het *decimale systeem*. Volgens deze klassificatiemethode wordt de wereldliteratuur verdeeld in 10 hoofdgroepen die aangeduid worden met de cijfers 0 tot 9. Elk van deze groepen wordt weer in 10 onderafdeelingen verdeeld die aangeduid worden door achter het hoofdgroepcijfer cijfers van 0 tot 9 te zetten. De groepen worden weer tiendeelig onderverdeeld en zoo kan men willekeurig verder gaan.

Aan den „decimalen index” die deze indeeling aangeeft is een alphabetische klapper toegevoegd, waarin het nummer van de verschillende rubrieken te vinden is.

Voor beter begrip van het bovenstaande en statuten van het „Institut” verwijs ik naar den index zelf.

De Koninklijke Bibliotheek te 's Gravenhage heeft een afdeling voor documentatie, die het decimaal-systeem gebruikt. Zij verstrekt het door haar bijeengebrachte materiaal ook aan anderen. Ik druk hier haar circulaire onder af met de desbetreffende aanbieding, waarvan o. a. naar de heer Byvanck mij meedeelde ook de Societeit Phoenix gebruik maakt.

E. HIJMANS JR.

Koninklijke Bibliotheek.

Sedert het midden des jaars werd aan de Koninklijke Bibliotheek een Afdeling voor Documentatie verbonden, in navolging van soortgelijke instellingen in den vreemde: de „Card distribution Section” der „Library of Congress” te Washington, het „Institut International de Bibliographie”

Feuilleton.

De korte maar boeiende levenshistorie van wijlen „Everaard Rozenstengel”.

(Naslot naar aanleiding van de allermerkwaardigste nagelaten paperassen).

In de linker binnenzak van m'n oom-zaliger's geruiten jas vond ik enkele zeer merkwaardige documenten en opmerkelijk-hem-typerende voorwerpen, die ik nog gaarne aan belangstellenden wil bekend maken, tevens m'n hartelike en welgemeende dank uitsprekend voor de vele blijken van belangstelling in 't grote verlies, dat er zo plotseling gebeurde en dat mij bracht in dagen van diepe droefenis waarin al 't goede en schone in m'n oom-zaliger's wezen in perspectiviese duidelijkheid te voorschijn kwam. 't Was mij een troost dat er onder u waren die met mij meevoelden, begrijpend de grote knak, die ik alleen overblijvende Rozenstengel heb moeten voelen door gans m'n jong lichaam, nog lang natrillend als iets vreselijks, onherstelbaars.

Ik wil u tans een kort resumé geven uit de vele aantekeningen die m'n oom Everaard in ritmies proza heeft

te Brussel, de „Zentralstelle de deutschen Bibliotheken” („Auskunfts-bureau” en „Gesamtkatalog”) aan de „Königliche Bibliothek” te Berlijn.

Het doel dezer inrichtingen, in het algemeen omschreven, is: het verzamelen van bibliografische gegevens en inlichtingen over vindplaatsen van boeken en tijdschriften, om aanvragers te helpen aan de literatuur over eenig onderwerp van wetenschappelijken of sociaal-practischen aard.

Om deze inlichtingen te kunnen verschaffen, en tevens internationaal mede te deelen, hebben zij zich ook een eigen bibliografisch materiaal te scheppen door den aanleg en het geregeld bijhouden eener nationale bibliografie.

Terwijl een documentatie-afdeeling als thans aan de Koninklijke Bibliotheek verbonden is, de aanvragen om bibliografische gegevens over eenig onderwerp moet afwachten, brengt de aard van haar bibliografische werkzaamheid mede, dat zij ook in staat is om actief op te treden door aan instellingen en particulieren de beschikking te geven over het door haar verzameld bibliografisch materiaal.

Dit materiaal bestaat uit de titelbeschrijvingen van alle in Nederland uitkomende boek- en seriewerken en van de in nederlandsche periodieke geschriften voorkomende artikels; deze laatste voor zoover zij oorspronkelijk nederlandsche, zelfstandige en onderteekende opstellen zijn.

De titelbeschrijving geeft, behalve de gewone bibliografische bijzonderheden, als auteursnaam, titel, plaats en jaar van publicatie, vindplaats, aantal bladzijden, prijs, enz., bovendien een beknopt gestelde aanwijzing over den inhoud van boekwerk of artikel, voor zoover dit niet voldoende uit den titel zelf blijkt.

Om hetgeen aldus in Nederland uitkomt in een vorm te refereeren, welke ook het buitenland in staat stelt van onze bibliografie gebruik te maken, is bij elken titel opgegeven een signatuur volgens het Decimaal-systeem van Dewey, in de bewerking van het „Institut International de Bibliographie” te Brussel. Deze bleek, en door haar uitgebreidheid, en door haar praktische inrichting, zich er het best toe te leenen om aangenomen te worden als internationale bibliografische code.

Niettemin is de signatuur aldus aangebracht, dat iedere instelling of particulier zonder bezwaar een eigen signatuur volgens eigen systematiek, of ook een trefwoord, separaat-titel of eenig andere aantekening kan aanbrengen in overeenstemming met den katalogus der instelling of ieders persoonlijke behoefte.

Om een geheel vrije rangschikking van het bibliografisch apparaat mogelijk te maken, en om gelegenheid te geven tot invoeging der nieuwe titelbeschrijvingen tusschen de vóórgaande, verschijnt de bibliografie niet in boekvorm, maar op losse kaarten van standaardmodel (7,5 bij 12,5) gedrukt, voor de berging waarvan laden en kasten op maat in den handel verkrijgbaar zijn.

Van deze kaarten worden aan de belangrijkste openbare bibliotheken volledige stellingen toegezonden.

Ook kunnen andere instellingen en particulieren, die voor wetenschappelijke studie of voor praktische doeleinden

neergegrift in z'n zakportefeuille goud op snede. Ik zal er trachten in korte bewoordingen de geschiedenis voor zover die u bekend is te vervolgen tot 's mans laatste adem.

Hij schijnt dan, toen hij van z'n gewaande vriend Armand was weggevlucht in waanzinnige overprikkeling 't fatale idee fixe in 't hoofd gekregen te hebben, dat er slechts één mogelijkheid was, die hem van alles zou kunnen bevrijden, n.l. de dood. Maar hij was niet de man, die in 't onnatuurlike z'n dood wilde zoeken. Een Rozenstengel moet uitdrogen, moet verdorren, om in slappe levenloosheid te vergaan in de aarde, verhogend de vruchtbaarheid van 't schrale zand. Hij is dus met grote volharding voortgestapt, de Veluwe in. Dagen moet hij gelopen hebben, steeds magerder wordend tot een akute uitdroging z'n laatste krachten vernietigde. Toen is hij op een open plek in 't wijde witte zandvlak neergevallen, wezenloos . . . arme man, eens de gevierde gentleman van R., tans als een nietswaardige, een verschoppeling wien de smaad van z'n medemenschen te veel was. Nogmaals, zalig zij z'n nagedachtenis.

In z'n geruite jas vond ik ook een dichtgeplakt briefje geadresseerd aan „Mejuffrouw Klare Pijpesteele” adres Kapperij te N.

(M'n oom heeft zeker te onverwachts afscheid genomen van 't aardse, dan dat hem nog tijd restte, om dit epistel te posten. Des al niet te min was m'n verwondering groot.)

een bibliografisch apparaat over bepaalde onderwerpen wenschen aan te leggen, naar keuze zich de kaarten laten toezenden.

Na opgave van naam en adres, ontvangt men maandelijks omstreeks den 18den of 19den van 350 tot 450 titels proefvellen toegezonden. Men teekene daarop aan, van welke titels kaardrukken worden verlangd, eventueel ook hoeveel exemplaren van eenzelfde.

De aldus gemerkte proefvellen moeten zoo spoedig mogelijk, en in elk geval vóór den 23sten of 24sten der maand in het bezit der Afdeelingen voor Documentatie teruggekeerd zijn. Tegen het einde der maand of het begin der volgende ontvangt men de afdrukken toegezonden.

Het ligt in de bedoeling, zooveel mogelijk met deze titelkaart-uitgave wetenschap en praktijk tegemoet te komen.

Vandaar dat in beginsel kosteloze verspreiding wordt aangenomen, in overeenstemming met de door de Koninklijke Bibliotheek ook overigens gevolgde wijze van handelen.

Alleen zal overwogen worden in hoever de aanvragen als ernstig bedoeld zijn op te vatten.

En in de tweede plaats worden porti en andere verzendingskosten den aanvragers in rekening gebracht. Men heeft daarvoor een bedrag van f 5.— in voorschot te geven; de verrekening heeft aan het einde van elk jaar plaats.

Aanvragen als hierboven bedoeld en overmakingen van gelden worden ingewacht: Koninklijke Bibliotheek, Afdeeling voor Documentatie. 's-Gravenhage 34 Voorhout. De Bibliothekaris der Koninklijke Bibliotheek:

18 Oct. 1910.

W. G. C. BYVANCK.

Gedachten en Gedichten.

Voorbij.

Voorbij is de tijd,
Dat mijn harte geheel zich kon geven
Aan haar wier gedachte nog vriend'lijk mij leidt
Langs de oneffene, duistere paden van 't leven.

Voorbij is 't geluk.
Wat mijn ziele nooit kende tevoren
Heeft zij mij gegeven; maar tevens het juk,
Dat het wicht van mijn zijn, trekt door diepgaande sporen.

Voorbij is 't leven
Van zonneshijn, dauw en ontluikende knoppen.
Voorbij is het schoonste, dat ooit werd gegeven.
O God! hoe lang moet mijn harte nog kloppen.

ZOEKER.

Ik die niet 't minst vermoedde dat hij vrouwelijke kennis had onder het kappersgilde, ik moet u bekennen, de schrik sloeg mij om 't harte, want ik als volle neef ben gesteld op een eerbare nagedachtenis van alle Rozenstengels, en dan zo'n Rozenstengel, die ik altijd heb bewonderd om z'n minitieuze korrektheid en innemende gentlemanlike hoedanigheden, die ik altijd getracht heb na te streven. Maar om voet bij stuk te houden. Ik bekeek met bevende hand het epistel en ontwaarde zowaar een schuins geplaatste postzegel in 't rechterhoekje van de envelop. De minne-duivel was dus ook bij hem in 't spel geweest.

Ik heb dan ras met m'n ivoren fijn besneden vouw-beentje het envelop geopend en op fijn postpapier stond daar een 6-regelig gedichtje. 't Zij gezegd, dat oom tijdens z'n leven een verdienstelijk vers maakte, maar zo iets subtiels, zulk fijngevoelde poëzij heb ik nimmer nog van hem gezien noch gehoord. Ik wil 't u even citeren.

„In zwijmelzoete sluimering,
„Droom ik van jou m'n lieveling
„En 't moet voor 't laatst nu wezen.
„Nooit, nimmer zal 'k je weder zien.
„Daarom, één kus nog wil 'k je biën
„Want 't moet voor 't laatst nu wezen.

E. R.

Onmacht.

Als we in trieste najaarsbuien
Naar den somb'ren winter gaan;
Als de straten en de grachtjes
Zwijgend in druilregen staan,

Als de natte, moede boomen,
Kaal hun takken uitgestrekt,
Smeeken om het nieuwe leven,
Dat uit schijnb'ren dood hen wekt,

Als wij zoo de najaarsdagen,
In hun treurig grijzen schijn,
Langzaam met ons mede dragen,
Sterft in ons het krachtig-zijn;

En in passieloos beseffen
Zien wij naakt de waarheid staan:
'k Wilde glorierijke daden;
'k Zal onmachtig ondergaan.

ZOEKER.

Uit de Delftsche wereld.

Bericht van de Redactie. Door een misverstand tusschen redactie en den inzender van „Waar eens zijn wieg stond” kon het slot daarvan in 't vorige weekblad niet worden afgedrukt, waardoor het verband tusschen het motto en de woorden van den schrijver vooralsnog duister bleef. Ook kreeg bedoeld stuk door 't ontbreken van de onderteekening een redactioneel aanzien. Door een korte herhaling van het reeds geplaatste, nu gevolgd door het slot, hopen wij het geheel tot zijn recht te doen komen.

I. Waar eens zijn wieg stond?

(Slot).

De cijfers wijzen op het immer zich uitbreiden van het spoorstudentendom en welhaast zijn wij niet ver af van het tijdstip, waarop meer dan de helft onzer, steunende op het spoorwegklokje, zijn H. B. S.-bestaan regelmatig en aan programma-eischen sluitend zal voortzetten.

Uitvoerig hebben we betoogd dat (onverminderd andere later te bespreken oorzaken) dit alles ons studie-ideaal, zoo niet vernietigd, dan toch tot de meest bekrompen voorstelling terugvoert en dat het spoorstudentendom — zooals wij verder dit verschijnsel zullen noemen — één der groote gevaren voor het bestaan van den werkelijke Delftsche

Nietwaar, daar spookt geen *duivel*, daar spreekt een godheid. Innig dankbaar ben ik thans der minne, dat zij *mijn* oom in staat stelde, zo iets schoons te ontputselen aan 't voorbijgaande om het te verewigen, zwart op wit, met de stift van de dichter in 't maagdelik papier gegrifd.

Ook vond ik in genoemde jaszak een envelop met een aantal gekleurde fotobriefkaarten. Ik kan ze niet erg netjes vinden, nog minder mooi, maar 't artistiek oog van mijn oom moet ze wèl mooi gevonden hebben, anders had hij ze niet zo zorgvuldig in z'n portefeuille bewaard.

Nevens de vele snuisterijen, waaronder een dun gouden snuifdoos, een sigarenmolentje en zo meer, die ik vond in z'n andere kledingstukken trof mij nog een klein étui, waarin een fijn licht sleuteltje opgesloten was. Ik vond later 't slot er van in een ingelegd houten kistje op z'n nachttafeltje te R. Na opening bleken er de meest verschillende voorwerpen in opgeborgen te zijn. Een paar gouden ringetjes, 2 zijden zakdoekjes, oorbelletjes en 6 smoezelige briefjes, waarin over rendez vous' en meer gesproken werd. De ondertekeningen waren verschillende, alle vrouwennamen. Mij duizelde maar Zalig zij z'n nagedachtenis.

NEEFJE.

Studentenwereld vormt. Eén der oorzaken waardoor de roep en den naam van den **Delftschen** ingenieur over den aardbol dreigt verloren te gaan.

Een voorbeeld uit velen om er op te wijzen hoe deze lieden ten eenemale ontbreekt aan elke gedachte of gevoel voor het peil, het aanzien en de uitingen hunner eigen Studentenwereld. Zoo volkomen missen zij het begrip dat ook zij daarvan deel uitmaken en dat ook hun gedragingen de goede Delftsche naam kunnen bekladden, dat maar men oordeele:

Zaterdagochtend wordt college gegeven aan de Verwersdijk van 11—12 of professoraal van 11 $\frac{1}{4}$ —12. De „heeren” worden echter te kwart voor twaalf onrustig, een enkele staat op en verdwijnt, meerdere volgen en om 10 minuten voor 12 heeft een vrijwel algemeene uittocht plaats, met al het daaraan verbonden gedruisch, opstaan van rijen enz. van hen, die den trein van 12.00 precies (wederom mijn spoorboekje) Haagwaarts wenschen te halen. Wanneer ik U daarbij vertel dat de betrokken professor zeer slecht ziet en de goedheid zelve is, krijgt dit alles meer en meer een ploertig karakter.

Zou men dit wetende niet in staat zijn, met al zijn technische kennis gewapend eens een dusdanige stoornis op tram- en spoorweg te veroorzaken dat de „heeren” gedoemd zijn naar 't Haagje terug te wandelen?

Laten wij evenwel redelijker middelen bespreken om dit kwaad te bestrijden.

Geven wij hen een vermeerdering van de voordeelen¹⁾ van het Delftsche leven, een, ondanks alles, krachtig tot stand gebrachte samenleving, zoo mogelijk allen omvattend, zoonoodig neerdrukking der levenskosten in Delft, desnoods door middel van een georganiseerde actie en verbreiden wij *met medewerking* van de Hoogleeraren de waarheid dat het Hoogeronderwijs *meer* beoogd dan de vorming van examen-ingenieurs en dat het juist is aangewezen op de vorming van den menschingenieur. Niet slechts de spoorstudenten vervallen in deze fout, andere groepen onzer en oorzaken in onze wereld bevorderen deze verderfelijke studierichting. Een keerpunt *moet* komen. Delft zal *dan* niet

¹⁾ Wellicht is er later gelegenheid te bespreken hoe wij ons deze vermeerdering der voordeelen voorstellen.

slechts zijn naam verbonden zien aan de *wetenschap*, doch mede aan de *daden* van onze Hollandsche ingenieurs. Delft zal hun wieg zijn; de ouden roep der Delftsche ingenieurs zal stand houden.

Dan eerst zal bewaarheid worden de treffende plaat van Braakensiek, waarop Hugo de Groot, uitziende naar de torens van Delft, omgeven van het licht der Technische wetenschap, uitroept: „Mijn vaderstad, mijn Delft, dit is uw grootste licht”.

Kunnen wij verbetering verwachten? Hoe en van wie?? Aarzelend zien wij dan op naar ons Delftsch Studenten Corps, dat te onzaliger ure de studie overboord heeft geworpen. Nog is het machtig, en zijn geschiedenis lezende, terugziende op de donkere dagen van '61 en '62, roepen wij uit: Keer terug D. S. C.! van dezen weg! Gij zijt van oudsher aangewezen tot de bewaking van onze vrije studie! Keer terug!

Er is weer werk voor het Delftsch Studenten Corps!

VOORT.

Studiebelangen.

Technisch Leesgezelschap.

In de laatste tijd ontbreken herhaalde malen tijdschriften in de circuleerende portefeuilles. Dit moet geweten worden aan de nalatigheid van de leden. Deze nalatigheid, die zeer zeker getuigt van te weinig interesse voor de goede zaak, veroorzaakt niet alleen onaangenaamheden voor secretarissen en betrokken leden maar doet ook schade aan de zo gewenschte goede circuleering.

Het Bestuur doet dan ook een beroep op de welwillendheid van de leden om hierin verbetering te brengen en zal in 't vervolg zo streng mogelijk de hand houden aan art. 18 en 19 van de wet.

HET BESTUUR.

(Zie verder Derde Blad).

ADVERTENTIEN.

Ontbiedt

S. LOGCHER,

: CHOORSTRAAT 46, :

die betaalt den HOOGSTEN PRIJS voor net gedragen Heerenkleeding.

Technische Boekhandel en Drukkerij
J. WALTMAN JR. :: Binnenwatersloot.

VOORHANDEN:

**PROGRAMMA VAN DEN
BEETHOVEN-CYCLUS,**

samengesteld door WOUTER HUTSCHENRUYTER.

(Uitgave van de Vereeniging HET BEETHOVEN-HUIS).

— PRIJS f 2,50. —

C. MENSERT Pzn.

Gasfitter en Loodgieter.

OUDE DELFT 146.

Abonneert U op het

Technisch Studententijdschrift.

Prijs per jaargang f 4,—.

TECHNISCHE BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN JR.

E. DE GROOT,
hoek VOLDERSGRACHT 33,
geeft de HOOGSTE prijzen voor gedragen kleederen. Sedert 1870 bekend onder den naam van VOGELEI.

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 24 MAART 1911. No. 24.

Vereenigingsleven.

Antwoord aan E. Hijmans.

't Lijkt mij overbodig alles te herhalen door ieder punt te beantwoorden. Slechts dit: Dat alleen de modere opvatting van het Christendom recht van bestaan heeft, is door Ds. B. niet terloops gezegd, maar gold als overwegend argument tegen den vierden debater, welke juist opmerkte, dat inderdaad alleen de orthodoxe opvatting onder de mindere standen gangbaar was. Dat ik geen verdediging van mijn (orthodoxe!) opvatting heb gegeven, is echter niet bij gebrek aan bewijzen, dat wil ik u echter bij dezen wel meedeelen.

Wat u zegt van het Leger des Heils is m.i. even onredelijk als onjuist. Het aantal werkelijk gelukkige gezinnen, die deze instelling in het leven heeft geroepen, is daarvan wel het beste bewijs. Ik denk echter wel, dat u te veel oog heeft voor het deprimeeren van de arbeidsmarkt, om daarop te kunnen letten. Al mag men het met het geheele optreden van het Leger niet eens ziju, er zullen slechts weinigen gevonden worden, die niet erkennen dat ze veel goeds tot stand brengen.

„Het Socialisme wil de toestanden verbeteren en de menschen laten zooals ze zijn”. Dat Ds. B. dat laatste gedeelte niet met deze zelfde woorden heeft gezegd, is waar, maar daarom is het nog geen „leugen”. Ds. B. heeft van verandering der „menschen” niet gesproken, alleen van verandering van „toestanden”, maar alleen als het Socialistisch ideaal bereikt zal zijn, wil hij beginnen voor de menschen „als menschen” te zorgen. Mij dunkt, dat hij de menschen dan toch voorloopig wel wil laten „zooals ze zijn”, al spiegelt hij ook in de toekomst een herleving van het Christendom voor.

G. LINDEIJER.

ONDERSCHRIFT.

Ik acht het niet noodig het bovenstaand te beantwoorden.

Ik verwijs naar mijn antwoord in het vorig weekblad en voor de feiten die door mej. Lindeijer hier en daar geloocchend worden naar het bestuursverslag van Ds. Bakkers lezing.

E. HIJMANS JR.

Berichten en Mededeelingen.

ONZE INDISCHE SOLDATEN.

De Vereeniging voor Evangelisatie onder Militairen in N.-I. komt met een beleefd doch dringend verzoek tot allen die belang stellen in de Militairen in Indië. Zij vraagt steun voor haar arbeid door aan het adres van haar penningmeester Ds. M. A. Rouwenhorst, te Leersum, lectuur te zenden. (Christelijke lectuur, boeken en tijdschriften, Blijde Boodschappen, geïll. Volksbladen, Pniëls, preekjes voor den Zondag, etc.; degelijke neutrale lectuur is ook zeer gewenscht b.v. jaargangen van Eigen Haard, de Aarde en haar Volken, etc.)

—o—

HANDLEIDINGEN VEREENIGING.

De nog niet betaalde **contributie 1910—1911** benevens enkele achterstallige contributieposten van vorige jaren, zullen deze maand **worden geïnd per postquitantie**.

Een ieder wordt vriendelijk verzocht tot een voorspoedige inning mede te werken, door gereedlegging van het bedrag (f 0,55) of door het geven van zoodanige orders dat de quitantie bij aanbieding dadelijk kan worden betaald.

Aan hen wier naam dit jaar voor de eerste maal op de ledenlijst voorkomt, wordt ook een ex. Statuten en Huish. Regl. in rekening gebracht (à f 0,20), hetwelk later zal worden toegezonden.

De Penningmeester,
C. TELLEGEN.

OPROEP aan alle de pen hanteerende of gehanteerd hebbende Studiosi van Noord- en Zuid-Nederland.

Van uitgeverszijde werd ik aangezocht eens een bundeltje te vormen uit moderne studenten-poëzie. Nu wordt er in de verschillende weekbladen veel en hevig gedicht en zou het mij niet moeilijk vallen uit die talrijke minnevaerzen en zoete smartepoëmen een aandoenlijk boekje te distilleeren. Maar waarin zouden we ons dan onderscheiden van het werk der burgerlijke maatschappij, dat zeker beter en geoefender zou zijn? Neen, wij kunnen daar iets tegenover stellen dat den niet-student vreemd is: *de bezielde jobijt van ons corps- en kroegleven, het wel en wee van ons ploeterijbestaan, de zorgeloze vrijheid onzer onderlinge vriendschap*.

De bloemlezing moet daarom *specifiek studentikoos* worden en reeds heb ik een aardige keuze uit almanakken en studentenbladen kunnen doen, een aardige, maar helaas, te kleine!

Daarom schreef ik bovenstaanden oproep en zal gaarne copie in dien geest tegemoet zien, teneinde ook daaruit een keuze te kunnen doen. De volgende bepalingen zullen dan gelden:

1e. Bij de copie moet een kaartje gevoegd zijn waarop naam en titel van den afzender, de stad waar hij studeert of gestudeerd heeft en het blad (jaargang en nummer) waarin de reeds vroeger gedrukte verzen verschenen zijn.

2e. De copie wordt niet teruggegeven, zelfs niet indien voldoende porto ingesloten is.

3e. De verzamelaar is geenszins *verplicht* uit de hem gezonden verzen een keuze te doen.

4e. De copie, na 1 Juni 1911 ontvangen, wordt terzijde gelegd.

5e. Spoedige toezending zal op prijs gesteld worden.

6e. Honorarium kan niet worden gegeven.

Laat nu de copie van alle kanten toestroomen en ge zult mij in staat stellen een bundeltje te vormen dat wellicht den naam van den Nederlandschen student eere zal aandoen.

Heeft Coers ons niet laten zien dat wij door eendrachtig en geestdriftig samenwerken iets schoons tot stand kunnen brengen? Ik wacht met open armen!

FRANÇOIS PAUWELS.
Baanstraat 21bis, Utrecht.

—o—

APOLLO.

„Heeren-Concert”, op Dinsdag 28 Maart 1911, op de Leeszaal van de Societeit „Phoenix” 's avonds te 8 uur.

Het Bestuur.

Correspondentie.

Aan „Zoeker”.

Uw gedicht „Avondstemming” is ongeschikt voor opname.

Agenda.

DELFT.

Maandag 27 Maart. Schouwburg Stads Doelen: Rotterd. Tooneelgez.: „De Gelukzaaier”; 8 uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 24 Maart. Kon. Schouwv.: Ned. Tooneel.: „Een onbelangrijke vrouw”; 8 uur.

Geb. v. K. en W.: Concert Kon. Zangv. „Cecilia”; 8 uur.

Zaterdag 25 Maart. Kon. Schouwv.: Fr. Opera: „Medée”; 8 uur.

Geb. v. K. en W.: Mengelbergconcert; 8 uur.

Zondag 26 Maart. Geb. v. K. en W.: Middageconcert Residentie-orkest; 2 1/4 uur.

Maandag 27 Maart. Geb. v. K. en W.: Edmund's Ges.: „Das Tal der Liebe”; 8 uur.

Diligentia: Liederavond Brederode-Oberstadt; 8 uur.

Woensdag 29 Maart. Diligentia: Weldadigheidsvoorstelling door de Kon. Letterl. Ver. „Nieuwland”.

ROTTERDAM.

Vrijdag 24 Maart. Gr. Schouwv.: „De rechte lijn”; 8 uur.

Zondag 26 Maart. Gr. Schouwv.: „M'n vriend Teddy”; 8 uur.

Woensdag 29 Maart. Tivoli: „Maar 'n droom”; 8 uur.

Peek & Cloppenburg,

:: DEN HAAG. ::

Vraagt Stalen.

ONTVANGEN:
 Zeer uitgebreide
 COLLECTIE
 ENGELSCH
 REGENJASSEN.
 OVERJASSEN.
 AUTOMOBIELJASSEN.

ENGELSCH HEERENARTIKELN.

Wij vragen uwe aandacht voor onze artikelen, daar wij overtuigd zijn de fijnste artikelen voor den goedkoopsten prijs te kunnen leveren.

Onze afdeeling voor Kleeding naar maat beschikt over prima krachten.